

Jaarverslag 2021 van het bestuur

Elke week zijn er weer nieuwe lidmaatschapskaarten om te ondertekenen. Er is een (groeiende) stroom van het aantal leden dat de Esoterische Cyclus wil volgen. Misschien mag je concluderen dat de betekenis van de Antroposofische Vereniging sterker wordt ervaren. Mensen beleven deze tijd immers als urgent, als crisis, als een oproep. Dan doen de keuzen er toe. Dat er een vereniging is waar mensen vrijelijk en vertrouwelijk over geestelijke perspectieven, innerlijke impulsen en bovenzinnelijke ervaringen kunnen spreken is van grote waarde, van blijvende waarde, juist in tijden waarin het lijkt dat wissels worden omgezet.

Zorg voor nieuwe leden

Nieuwe leden vertellen soms hoe lang al en hoe veel ze aan de antroposofie te danken hebben. Ze zien dat de antroposofische impuls belangrijk, maar ook kwetsbaar is. En ze beseffen dat je samen meer tot stand kunt brengen, dat de vereniging een geestelijke stroom bewust maakt, in stand houdt en verdere ontwikkeling bevordert. Dat maakt het belangrijk nieuwe leden op een goede wijze welkom te heten. Daarom zijn we in 2021 met regionale introductiecurssussen begonnen; deze worden goed bezocht: zowel door nieuwe leden als niet-leden. Aan de traditie van nieuwe ledendagen wordt op die manier een vervolg gegeven.

De vereniging verandert

Het beeld van de Antroposofische Vereniging verandert. Ze was vroeger vooral een verzameling van min of meer vaste ledengroepen, die vaak ook studiegroepen waren. We zijn nu meer een verzameling van individuele leden aan het worden die veelal plaatselijk of ook thematisch samen met anderen vanuit de situatie actief worden. Het bovenstaande maakt de rol van de regionale contactpersonen belangrijk. Deze kwamen ook in 2021 twee keer bij elkaar. Ze wisselen inhoudelijk uit en delen documenten en tips.

Versterking van een spirituele cultuur

Verspreid over het land zijn er in 2021 diverse groepen actief geworden om de bewustwording en de viering van 100 jaar Kerstbijeenkoms in 2023 voor te bereiden en te bevorderen. Er is in 2021 een landelijke groep gestart die de verschillende initiatieven op dit gebied met elkaar verbindt; nieuwe initiatieven kunnen zich aansluiten via ondergetekende. In deze groep leeft het idee dat het niet om één moment gaat, maar dat we door allerhande regionale activiteiten samen een proces verzorgen en gaandeweg substantie opbouwen die enerzijds zich landelijk kan gaan verdichten rondom 18 november 2023 (de 100e verjaardag van de AViN).

Samenwerking met andere bewegingen

We staan als AViN naast andere verenigingen en organisaties die het antroposofische werk- en praktijkveld vormen. Het is belangrijk met hen in gesprek en in proces te komen en te zijn. We hadden bij de ledenvergadering op 29 september 2021 een geslaagde openbare initiatievenmarkt, die we op 4 juni 2022 wederom houden. Iedereen uit dit veld kan zich daar presenteren. In 2021 begon de samenwerking met De Christengemeenschap om de 100-jaarsviering op 14 mei 2022 voor te bereiden. Daarnaast hielden we een pre-conferentie met vertegenwoordigers van de AViN en twee andere geestelijke stromingen en werken we toe naar een grote openbare conferentie in september 2022.

Goetheanum

Het Goetheanum met het bestuur aldaar, de Hogeschoolleiding, de organisatie met circa 200 medewerkers, heeft de coronatijd goed weten te doorstaan, ook financieel met legaten en overheidssteun. De Hogeschoolleiding heeft heel intensief – duidend, verhelderend, raadgevend –

gewerkt aan het coronavraagstuk (met twee boeken en tal van online-presentaties). De vraag hoe de antroposofie zich verhoudt tot ‘de’ wetenschap is een belangrijk thema. – November 2021
ontvingen de Pedagogische Sectie in Nederland en de lectorenkring de heer Claus-Peter Röh, die nu verantwoordelijk is voor de Algemene Sectie in het Goetheanum.

De ledenbijdrage

Het ledenaantal is iets gekrompen van 3365 naar 3342 leden aan het eind van het jaar. Wel is er gemiddeld meer bijgedragen door de leden, waardoor het totaal aan ledenbijdragen is gestegen. Dit is verheugend omdat hierdoor de balans tussen de vaste inkomensstroom en de vaste verplichtingen meer in gezonde verhouding komt te staan.

Per 2022 hebben we de classificering van de ledenbijdrage losgelaten. De ledenvergadering gaf daar 29 september 2021 haar akkoord voor. Daarvoor in de plaats is er een contributiedeel van € 30 vastgesteld en een vrij schenkeel; met als doel gemiddeld € 210 per lid te mogen ontvangen per jaar. Dat bedrag zal niet door iedereen op te brengen zijn, waardoor het belangrijk is dat er ook voldoende leden zijn die meer dan het streefbedrag van € 210 kunnen schenken.

Motief en website

Na het beëindigen van het tijdschrift *Antroposofie Magazine* in 2020 is er meer tijd gekomen om Motief en de website verder te ontwikkelen. Digitale nieuwsbrieven van Motief en Antroposofie Inspireert kwamen regelmatig uit. Bij alle betrokkenen wordt het belang ervaren van het naar buiten treden en hoe en via welke kanalen we dat doen. Een adequate website hoort daar in deze tijd zeker bij. Er is al veel gedaan aan de vormgeving, maar de website vraagt ook om een zodanige vernieuwing dat meer uitwisseling mogelijk wordt tussen de verschillende antroposofische werkgebieden. De kosten voor het ontwikkelen van de nieuwe website staan onder ‘Overige kosten’ en waren niet in de begroting opgenomen. Een groot deel van deze uitgaven kon via een bestemmingsreserve gedekt worden. Ook Motief zal verder ontwikkeld worden. De extra uitgave in maart 2021 ter gelegenheid van de 250ste Motief en het nieuwe boekje over *De filosofie van de vrijheid* in november 2021 zijn daar een voorbeeld van.

Elisabeth Vreedehuis

Ook in 2021 hebben de coronamaatregelen een grote wissel getrokken op de mogelijkheden in het Elisabeth Vreedehuis in Den Haag. Door de inzet van veel mensen en de grote mate van geschonken tijd is het gelukt om een sociale, toekomstbestendige organisatie te vormen. Drie actief ondernemende leden hebben, samen met een kring van vrijwilligers, daarin een belangrijke rol gespeeld. Het gevolg is dat, ondanks het lastige van het jaar, er slechts een beperkt financieel beroep is gedaan op de vereniging.

Het ziet er naar uit dat er in 2022 al een evenwicht zal ontstaan tussen inkomsten en uitgaven. De vele reserveringen die al zijn gedaan voor het gebruik van ruimtes in het Vreedehuis geven vertrouwen in de toekomst. Meer dan 80% van de activiteiten die er plaatsvinden, hebben een relatie met of zijn geïnspireerd door antroposofie. Het Elisabeth Vreedehuis heeft de invulling gekregen zoals het de initiatiefnemers als ideaal voor ogen stond.

Ledenprojecten, een volgende stap

We hebben weer een jaar geoefend om als lid voor initiatieven gebruik te maken van de financiële middelen van de vereniging zonder dat het bestuur de bepalende factor is. Van deze mogelijkheid hebben een aantal initiatieven en leden dankbaar gebruik gemaakt, zoals Elia Initiatieven, Boilerhouse, de Gedenkstondegroep Breda en de Voorbereidingsgroep ‘100 jaar Grondsteen’ in Zutphen. Terugkijkend met (een deel van) de betrokkenen en het bestuur en de bestuurskring hebben we geconcludeerd dat het nodig is een nieuwe stap te zetten in het verzorgen van deze geldstroom. Enerzijds blijkt het namelijk niet altijd makkelijk om de betrokkenheid van de leden bij

het initiatief beleefbaar te maken en te houden, en anderzijds ontstaat in sommige gevallen bij de initiatiefnemers een te grote afhankelijkheid van deze geldstroom. Deze stap zal in 2022 worden gezet.

Reinoud van Bemmelen en Pim Blomaard